

Nyugati Hírlevél

70. szám 2004. november

Független Elektronikus Újság

Szerkesztő: Bika Julianna
Olvasó szerkesztő: Pálvölgyi Endre

E-posta: Bikajuli@cox.net

Fax: 504-286-1487

Honlap: <http://www.hhrf.org/nyugatihirlevel>

http://epa.oszk.hu/nyugati_hirlevel

ILLYÉS GYULA EGY MONDAT A ZSARNOKSÁGRÓL

hol zsarnokság van,
mindenki szem a láncban;
belőled büzlik, árad,
magad is zsarnokság vagy;

vakondként napsütésben;
így járunk vaksötétben,
s feszengek kamarában,
akár a Szaharában;

mert ahol zsarnokság van,
minden hiában,
a dal is, az ilyen hű,
akármilyen mű,

mert ott áll
eleve sírodnál,
ő mondja meg, ki voltál,
porod is neki szolgál.

(1950) részlet

Megjelent az Irodalmi Ujság 1956. november 2-i számában

Az Irodalmi Ujság ezen nevezetes kiadványában nyolc vers jelent meg. Az első **Petőfi Sándor** *Ismét magyar lett a magyar* című és kezdetű verse az első oldalon, mintegy vezércikként. A második oldalon egymás alatt sorakozott: **Kassák Lajos** *A diktátor*, **Tamási Lajos** *Piros a vér a pesti utcán*, **Kónya Lajos** *A magyarokhoz*, legalul **Fodor József** verse *a Viharban*. A harmadik oldal jobb felső sarkában **Benjámín László** *Elesettek* című költeménye olvasható, alul tárcatördelésben **Illyés Gyuláé**: *Egy mondat a zsarnokságról*. A mindössze négyoldalas lap utolsó oldalán pedig **Jobbágy Károly** *A rádió mellett* című verse.

EGYESÜLT ÁLLAMOK

ILLINOIS
CHICAGO

FILMFESZTIVÁL

FŐDÍJAS LETT A KONTROLL

A legjobb filmnek járó Arany Hugo-díjat, a chicagói filmverseny fődíját nyerte el a Kontroll. Antal Nimród Kontroll című alkotása eddig már a cannes-i filmfesztivál Ifjúsági-, a Szocsi Filmfesztivál különdíját valamint a Palicsi Nemzetközi Filmfesztivál fődíját is megszerezte.

ROST ANDREA ÉS A MAGYAROK A LYRIC OPERÁBAN

A szezon szenzációjának a *Gala Concert* ígérkezik, amelyen október 30-án szombat este fellépnek az idei évad világsztárjai, közöttük a kitűnő magyar szoprán: **Rost Andrea**.

A *Gala Concert* jegyeit, a bérlettulajdonosok hónapokkal ezelőtt felvásárolták, e sorok írásakor már csak néhány 12,500 dolláros hely volt kapható a pénztárban.

Korábban Marton Éva éveken keresztül énekelt a Lyric Operában, Rost Andrea nyolc évvel ezelőtt *Zerlina* szerepében mutatkozott be. Megemlítendő még a bariton **Földi András** neve, aki énekesi pályafutása befejezése után a *Lyric Opera Center for American Artist* intézet igazgatója volt. Rajtuk kívül három magyar karnagy dirigált a *Lyricben*, név szerint: **Solti György**, **Fischer Ádám** és **Győriványi Ráth György**. Magyar zeneszerzők művei közül **Bartók Béla**: *A kékszakállú herceg vára* című operája 1970-ben volt a *Lyric* műsorán, míg **Lehár Ferenc**: *Víg özvegy* című operettjét több alkalommal, legutóbb 1986/87-ben, állították színpadra.

**FLORIDA
SARASOTA**

2004. november 13-án szombat délelőtt 11.30-kor ismét megrendezik a Kossuth Klub immár hagyományos őszi bankettjét a sarasotai Michael's on East étteremben (1212 East Avenue South).

**LOUISIANA
NEW ORLEANS**

MAGYAR BEFEKTETÉSI ÉS KERESKEDELMI KONFERENCIA

ITDH – a Magyar Befektetési és Kereskedelmi Társaság, a Chicagói Nemzetközi Kapcsolatok Tanácsa és a Louisianai Magyar Tiszteletbeli Konzulátus részvételével Magyar Befektetési és Kereskedelmi Konferenciát szervez november 17-én 12:00 órakor. A konferencián részt vesz Simonyi András a magyar nagykövet, Németh Barnabás a New Yorki Kereskedelmi Kirendeltség vezetője valamint Robert C. Knuepfer, Jr. Esq., a Baker & McKenzie ügyvédi iroda budapesti kirendeltségének vezetője.

Helyszín: Ambassador Room, Plimsoll Club

World Trade Center

2 Canal Street New Orleans, LA

www.itd.hu, E-posta: itdnewyork@hungariantrade.org

**MASSACHUSSETS
BOSTON**

JOHN KERRY AZ 1956-OS FORRADALOMRÓL

John Kerry amerikai elnökjelölt október 22-én közleményt adott ki az '56-os magyar forradalom évfordulója alkalmából, melyben az '56-os események fontosságát méltatta, rámutatott, hogy a Szovjetunióval szembeszálló hősök és utódaik bátorságának köszönhetően Magyarország ma szabad ország, a NATO és az Európai Unió tagja, teljes értékű partner a transzatlanti közösségben. A demokrata elnökjelölt üdvözölte a magyarokat, akik az Egyesült Államokban és szülőföldjükön világszinten is kiemelt arányban járultak hozzá az amerikai, valamint az egyetemes tudomány és kultúra gazdagításához.

A közleményt kísérő dokumentumban Kerry kiemelte az Egyesült Államok és Magyarország közötti történelmi kapcsolatokat és méltatta Magyarország részvételét a közelmúlt NATO hadműveleteiben. A szenátor ígéretet tett arra, megválasztása esetén azon lesz, hogy

Magyarországot felvegyék a vízummentes országok közé, egyúttal sikra száll a Közép- és Kelet Európában él nemzeti kisebbségek jogainak tiszteletben tartásáért.

NEW YORK ÉS KÖRNYÉKE

FÉSZEK KLUB NÉMETHY KESSERŰ JUDIT ESTJE

2004. október 27-én szerdán este 7:30-kor kerül sor **dr. Némethy Kesserű Judit** előadására. A *Szabadságom lett a börtönöm* címmel megjelent könyvét mutatja be a szerző, mely az 1948-1968 közötti argentinai magyar emigráció történetével foglalkozik.

344 East 69 New York, New York 10021

Info: (201) 886-2512

GOERGE WASHINGTON DÍJKIOSZTÓ VACSORA

November 17-én, szerda este 7-től tartja az **Amerikai Magyar Alapítvány**, American Hungarian Foundation, New Brunswick, NJ 41. évi George Washington díjkiosztó vacsoráját a New York-i Waldorf Astoria hotelben. Az idei év kitüntetettjei

George G. Gellert, Paul J. Kellner és dr. Francis Robicsek

Az Atalanta Corporation elnökéről, George Gellertről a <http://www.atalanta1.com/press/12302002.htm> websiteon található információ.

Paul Kellner a Columbia egyetem jogi professzora, tevékenységéről és a róla elnevezett ösztöndíjról a következő honlap számol be:

<http://www.kellner.hu/menu3.html>

Dr. Robicsek a Carolinas Medical Center szívsebész professzora. Róla Lásd:

<http://www.ctsnet.org/home/frobicsek> honlapot.

Információ: Molnár Ágoston professzor: Tel: (732) 846-5777

www.ahfoundation.org

MAGYAR KULTURÁLIS KÖZPONT ÁLTAL TÁMOGATOTT KIÁLLÍTÁSOK

SZURCSIK JÓZSEF

A Chopin és barátai fesztivál keretében a magyarországi szürrealista művészet képviselője **Szurcsik József** festőművész legújabb New York-i kiállítása október 24. és november 7. között látható.

98-104 Meserole Ave. Brooklyn, NY 11222

http://www.nydai.org/artnights_directions.html

E-posta: joezeel@freemail.hu

HETESI ATTILA

Jagged Short Breath címmel október 29-ig tart nyitva a magyar fotóművész kiállítása. Clara Aich's Photo Studio - 218 E. 25th St., New York.

RUTGERS EGYETEM

BOZÓKI ANDRÁS ELŐADÁSA

A Columbia Egyetem Kelet-Közép-Európai Kutatások Intézetének vendég professzora Bozóki András, politológus, az ELTE professzora tart előadást. Előadásának címe:

Megvalósult-e feladat? Az utódpártok sikere és hanyatlása Közép-Európában.

Időpontja és színhelye: 2004. november 11-én este 5 és 7 óra között,

HUNGARIAN STUDIES

Rutgers University

172 College Ave, Seminar Room

New Brunswick, NJ

<http://hi.rutgers.edu/events.html>, <http://borocz.net>, E-posta: jborocz@rutgers.edu

CSERKÉSZBÁL

November 20-án, szombaton este tartja a Külföldi Magyar Cserkészszövetség a 2004. évi New York-i Cserkészbálját a Park Ridge Marriott szállodában

Park Ridge, New Jersey. Információ és meghívó igénylés: E-posta: cserkeszbal@yahoo.com

További New-York és környéke programok a <http://magyarhaz.org> honlapon.

OHIO

CLEVELAND

ORBÁN VIKTOR LÁTOGATÁSA

Az 1902-ben alakult, jelentős részben egyházi társaságokat tömörítő clevelandi szervezet az Egyesült Magyar Egyletek (EME) meghívásának eleget téve Orbán Viktor volt miniszterelnök Clevelandba látogat.

A látogatást az Amerikai Magyarok Kongresszusi Kapcsolatai Központjának elnöke, **Nagy Sándor András** szervezi.

A kétnapos látogatás október 23-án kezdődik.

A Fidesz-Polgári Szövetség elnöke délben ebédre találkozik majd megbeszélést folytat magyar egyházi szolgálati lelkészekkel. A meghívások alapján Amerika más részéről is várnak erre az eseményre érdeklődőket. Délután a Clevelandi Magyar Múzeumban egy fogadáson vesz részt, ahol az EME körébe tartozó egyesületek- és a múzeum igazgatóságával találkozik.

Este a tiszteletbeli magyar főkonzul, **Böjtös László** lakásán az amerikai magyar élet prominens

képviselőivel vacsorával összekötött eszmecsere-t tart. Közel harminc magyar személyiség kapott meghívást a találkozóra.

A volt miniszterelnök kíséretében lesz, **Horváth János** a Fidesz kormány gazdaságpolitikai tanácsadója és **Németh Zsolt**, a parlament külügyi bizottságának elnöke, volt külügyi államtitkár. Orbán Viktor október 24-én délután 3 órakor az EME és a Clevelandi Magyar Cserkészek közös szervezésében az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójának tiszteletére tartandó megemlékezés ünnepi szónoka lesz a helybeli magyar rk. templomban.

Szent Imre Templom 1860 West 22nd Street
Cleveland, OH 44113, Tel: (440) 255-4577,
E-posta: MrHorvath@aol.com,

WASHINGTON ÉS KÖRNYÉKE

MOLNÁR ÁGOSTON KITÜNTETÉSE

Molnár Ágostont, a Magyar Amerikai Alapítvány, American Hungarian Foundation, elnökét Mádl Ferenc köztársasági elnök nevében Simonyi András nagykövet 2004. október 25-én a washingtoni magyar nagykövetségen a köztársasági elnök érdemrendjével tünteti ki.

LISZT EST

A magyar nagykövetségen 2004. november 5-én este 7 órakor **Alan Walker** kanadai zenekritikus *Liszt Ferenc a kulturális nagykövet* címmel tart előadást, melyet **Valerie Tryon** angol zongorista koncertje követi.

3910 Shoemaker Str. N.W.

Washington, D.C. 20008, Tel. (202) 362-6730/201, E-posta. culture@huembwas.org

FRANCIAORSZÁG

PÁRIZS

PÁRIZSI MAGYAR INTÉZET PROGRAMJAI

A kecskeméti **Magyar Fotográfiai Múzeum** gyűjteményéből válogatott **André Kertész**-fotókiállításon a híres fotóművész szülőhazájában készült, részben publikálatlan, képei kerülnek kiállításra „*André Kertész és Magyarország*” címmel. A kisteremben **Siklósi Szilveszter** és **Barta Péter Zsolt** „*Én, André Kertész, személyesen*” című multimédia installációja érdekes dokumentumokkal és interjúkkal egészíti ki a 110 éve született fotográfus kiállítását, mely november 26-ig tekinthető meg.

A kisteremben október 22. és november 29. között a Franciaországban élő, magyar származású **Rapaich Richárd** 2004-ben készült grafikai munkáiból látható a „*Pesti ablakok, 1956*” című kiállítás, amellyel az 1956-os forradalom kitörésének évfordulójára emlékeznek a Párizsi Magyar Intézetben.

November 3-án **Csordás Klára** operaénekesnő, **Mocsári Károly** zongoraművész és **Hadady László** oboaművész a **Párizsi Magyar Katolikus Misszió** javára jótékonyági koncertet

ad.

November 11. és 14. között a budapesti **Vintage Galéria** a *Paris Photo* nemzetközi kiállításon szerepel, amelyet a Carrousel du Louvre-ban rendeznek meg.

November 15-től december 11-ig **Kertész Imre**: *Kaddish egy meg nem született gyermekért* c. művének színpadi változatát tűzte műsorára a párizsi Théâtre Ouvert.

November 19-én tartja jótékonyági hangversenyét a **Magyar Intézet Baráti Köre**, melynek bevételét a *Prix Hungarica* díjra fordítják. A koncerten **Sass Sylvia** és **Fekete Károly** lép fel. A háromezer eurós díjból a társadalomtudományok terén született legkiemelkedőbb, Magyarország uniós tagságával összefüggő diplomamunkákat jutalmaznak.

November 24-től a Tours-i városházán három magyar tárlat is látogatható: a **Nemzeti Múzeum** XIX. századi viselettörténeti kiállítása, **Bagyinszky Zoltán** kastélyokról készített fotósorozata és a hajdúsági karácsonyi népszokásokat bemutató válogatás, mely a debreceni Déri Múzeum archív fotógyűjteményéből való.

Kis Zsuzsa, Párizsi Magyar Intézet
<http://www.magyarintezet.hu/parizs/>

MAGYARORSZÁG BUDAPEST

A BETHLEN GÁBOR ALAPÍTVÁNY DÍJAI

A magyarságért végzett áldozatos tevékenységükért egyének és közösségek nyerhetik el az alapítvány kitüntéseit.

Az idei Bethlen Gábor-díjat **Nagy Károly** egy. tanár, az Anyanyelvi Konferencia alelnöke (USA), **Zvonimir Mrkonjić** költő (Horvátország) és a **II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola** (Beregszász) kapják.

Márton Áron-emplékéremmel tüntetik ki **Wurst Erzsébet** oktatásszervezőt (Ausztria), a **Krakkói Nemzetközi Kulturális Központ** / (Lengyelország) és a **Svédországi Magyarok Országos Szövetségét**.

Tamási Áron-díjat kap **Lőrinczi László** műfordító (Olaszország). Az ünnepélyes díjátadást 2004. november 2-án 16 órakor tartják a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében.
1051 Budapest, Roosevelttér 9.

BITÓ LÁSZLÓ KITÜNTETÉSE

A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét a csillaggal kapta az orvos, író, a Columbia Egyetem nyugalmazott kutatóprofesszora. Az elismerést az egyetemes orvostudomány terén elért eredményeivel, a zöld hályog elleni gyógyszer felfedezésével és a Columbia Egyetem Kelet- és

Közép-európai Központja magyar programjának támogatásával érdemelte ki. Kissé csalódott volt, amikor megtudta, hogy orvosi teljesítményéért tüntetik ki. "Ez a múlt számomra, amiért már épp elég nemzetközi díjat kaptam. Szeretném ha a regényeimet, írói teljesítményemet is elismernék." 1954 és 1956 között a komlói szénbányában kényszermunkát végzett, amikor el kezdett írni. Amikor '56-ban Amerikába menekült, az angol nyelv kellő ismerete hiányában felhagyott az irodalommal, és orvos-kutató lett. A hetvenes években felfedezte a zöld hályog elleni új gyógyszert, amelyet a nyolcvanas évek elején szabadalmaztatott, és amely kilencvenes évek elején került forgalomba. A szabadalomból befolyt pénzből támogatta később a Nemzetközi Tanulmányok Intézetének magyar programját a Columbia Egyetemen. A program támogatása a hidegháborút követően jelentősen csökkent. A rendszerváltás után hazatért tudós azonban ma már visszatalált eredeti szerelméhez: az íráshoz. "Magyarországon már öt regényem jelent meg" – mondta Bitó, akinek publicisztikáiból hetvenedik születésnapjára válogatott gyűjtemény készül. Jelenleg az eutanáziáról ír könyvet.

MAGYAR FIATALOK HATÁROK NÉLKÜL ALAPÍTVÁNY

Az alapítvány 2004. november 30-án tartja meg tisztújító közgyűlését, melyen új elnököt és kuratóriumot választ. Minden érdeklődő jelentkezését várják 2004. november 15-ig.

Harmati István elnök: 00-36-30-265-66-97, E-posta: mfhnap@freemail.hu;
[/www.mfhnap.org/](http://www.mfhnap.org/)

NAGY-BRITANNIA

LONDON

BARTÓK-SZOBOR

Varga Imre Bartók-szobrát avatták fel október 2-án, nem messze attól a helytől, ahol a magyar zeneszerző londoni tartózkodásai idején lakott. A kétméteres bronzszobrot a brit főváros elegáns Kensington és Chelsea kerületében, a South Kensington földalatti-állomás melletti kis téren állították fel, a londoni Magyar Kulturális Központ és a Peter Warlock Society támogatásával és anyagi hozzájárulásával.

A több száz fős ünnepségen, amelyet a Nagy-Britanniában tavaly november óta Magyar Magic néven futó kulturális évad keretében rendeztek, jelen volt a Kossuth-díjas alkotó, a 81 éves Varga Imre szobrászművész is.

Michael Portillo , a szobornak otthont adó Kensington és Chelsea kerület jelenlegi alsóházi képviselője beszédében azt mondta: Bartók Béla szobrának itteni felállítása azt hirdeti, hogy a városrész, ahogy történelme során mindig, továbbra is az alkotóművészek londoni központja. A Londonban leleplezett szobornak - ahogy azt Varga Imre még tavalyi londoni látogatásán, amikor a Brit Portrészobrászok Szövetségének magas kitüntetését vehette át, elmondta - egy kisebb változata már áll Párizsban, egy nagyobb, más jellegű Bartók-szobor pedig Brüsszelben kapott helyet.

Bartók 1922 és 1937 között 14 alkalommal járt Nagy-Britanniában. Nevét emléktábla őrzi londoni lakhelyén, a szobortól alig 200 méterre lévő Sydney Place 7-es számú házában.

AZ ESTERHÁZY-CSALÁD KINCSEINEK BEMUTATÓJA

Splendour and Magnificence: Masterpieces From The Treasury of The Esterházy Family címmel nyílik a kiállítás Londonban, melyen részt vesz Mádl Ferenc köztársasági elnök is. A Magyar Iparművészeti Múzeummal együttműködésben készült kiállítás 2004. október 26. és 2005. január 23. között tart nyitva.

Gilbert Collection, Somerset House, London WC2, London

SZIRTES GYÖRGY- ÉS TIBOR FISHER-EST

A Londoni Magyar Kulturális Intézetben /LMKI/ Szirtes György, Angliában élő magyar író és fordító estje lesz 2004. november 8-án. Szirtes György fordításában ebben a hónapban kerül ki a nyomdából Angliában és az Egyesült Államokban **Márai Sándor** *Vendégjáték Bolzanóban* című műve. Angliában *Conversations in Bolzano*, de Amerikában: *Casanova in Bolzano* címmel jelenik meg a Márai-könyv. Az angol kiadás a Penguin kiadónál: ISBN 0670915343, az amerikai a Random House/Knopf kiadásában fog megjelenni ISBN 0-375-41337-5

<http://www.randomhouse.com/author/results.pperl?authorid=18965>

http://www.penguin.co.uk/nf/Book/BookDisplay/0,,0_0670915343,00.html

Ugyanazon az estén Tibor Fisher legújabb alkotását a *The Collector Collector* c. regényét mutatja be.

<http://www.spikemagazine.com/0997coll.htm>

<http://www.writersartists.net/gszirtes.htm>

Ugyanitt a 2004. november 29-én Szirtes György novemberben megjelenő önálló verseskötetének bemutatására kerül sor. A **Reel** /tekeres/ című verseskötet a Bloodaxe kiadó jelenteti meg. ISBN 185224 676 6. Az esten fellép Tom Szirtes jazz triója.

BELFAST

KRÉTAKÖR VENDÉGJÁTÉK

A budapesti Krétakör Színház **Csehov** *Sirály* című darabját adja elő 2004. november 2-án a Queens Universityben magyar nyelven. Ez a fellépés lesz a társulat második előadása a Magyar Magic keretében. Ez év nyarán Moliere *Mizantróp* című darabjával arattak sikert Angliában.

<http://www.magymagic.com/inside.php?&page=4&eid=210>

NÉMETORSZÁG

BERLIN

KORTÁRS MAGYAR ROMA MŰVÉSZET BERLINBEN

Napjainkig nem található olyan hivatalos intézmény, mely a roma művészet gyűjteménye lenne.

A dokumentumok, installációk, videómunkák, vegyes festészeti és grafikai anyagok különböző helyeken találhatók.

A kiállító művészek: Balogh Tibor, Bódi Katalin, Nagy Zoltán, Gaudi Márton, Oláh Mara, Csámpai Rozi, Milák Brigitta. Balogh Tibor az első roma művész, aki magyarországi művészeti akadémián végzett (2003). A kiállítás november 19-ig látható.

További információk: www.romaart.hu

HORVÁTH DÁVID: ROMA FOTOKIÁLLÍTÁS

Horváth Dávid, gimnazista kora óta fotografál, sajtófotósként több vezető napilap számára készített felvételeket, éveken keresztül az Esti Hírlap fotórovatának vezetője volt, jelenleg is sajtófotós, a fotográfia egyik legelismertebb oktatója, és mindemellett művész.

1980 óta tagja a Magyar Fotóművészek Szövetségének, ekkor már több sikeres kiállítást tudhatott maga mögött, és ez a sikersorozat folytatódik egészen napjainkig. Bravúros technikai tudásról árulkodó képein a magyar társadalom és kultúra jelenségeit örökíti meg. Fotói január közepéig láthatók.

FRANKFURT

KÖNYVVÁSÁR

KOSZTOLÁNYI NÉMETÜL

ESTI KORNÉL CHRISTINA VIRAGH FORDÍTÁSÁBAN

A címlap telitalálat: a legendás fotográfus, Paul Outerbridge 1922-es képe: sakktábla vagy éppen kockás abrosz, s rajta a hanyagul odavetett, ma már szinte ismeretlen tárgy, egy kikeményített inggallér. A fotó állítólag már Marcel Duchampot is elbűvölte: megpillantotta, majd azon nyomban kitépte az újságból, és szobájának falára szögezte.

A hátsó borítón Esterházy Péter ajánló sora: "Kosztolányi minden magyar írók legelegánsabbika. Márai nagymestere". Az utószót is E.P. írta, melynek legvégén ez áll: "Kornél Esti - c'est moi".

Az új német Kosztolányi kiadás Kertész és Márai tapasztalt és bevált fordítójának, Christina Viraghnak a műve. Sokakban felmerült a kérdés, lesz-e vajon diplomáciai konfliktus a könyvből, pontosabban annak 12. fejezetéből? Elnézik-e nekünk a németek Kosztolányi iróniáját, azt, ahogyan őket leírja, jellemzi? Vagy talán éppen fordítva: felszabadultan nevetve ismernek majd magukra?

Mentségünkre szolgál hogy, Kosztolányi iróniája szeretetteljes, s hősünk utolsó látogatása óta annyi minden meg is változott.

A *Zeit* című, igen fontos kulturális hetilap legújabb számában dicsérő, meleg hangú recenzió jelent meg a könyvről. És természetesen említést nyer a 12. fejezet is. A cikk utolsó részének alcíme: "A német főbérlok és útjelző táblák dicsérete", majd: "De a német olvasónak persze a 12. fejezet a könyv fő fejezete. 40 oldal satíra, mely Heinrich Mann, Tucholsky, Mehring és Kästner szövegeivel egyenrangúként veszi fel a versenyt".

Úgy tűnik, ezt megúsztuk.

Fehéri György

OLASZORSZÁG

RÓMA

BOLDOGGÁ AVATTÁK KÁROLYT

Október első vasárnapján a Szent Péter téren **II. János Pál** pápa boldoggá avatta Magyarország utolsó királyát, IV. Károlyt, aki egyben I. Károly néven az utolsó osztrák császár volt. Károlyt 1916. december 30-án koronázták meg Magyarország apostoli királyává.

Uralkodó ritkán kerül a katolikus egyház szentjei és boldogjai sorába. Ahhoz, hogy a katolikus egyház valakit ünnepélyes nyilatkozatban Isten szolgájaként boldoggá avasson, csodát is kell tennie. Károly (1887–1922) nevéhez halovány csodatétel fűződik: egy brazíliai apáca – független szakértők szerint – csak azért kerülhette el lábának amputálását, mert Károlyhoz, az Osztrák–Magyar Monarchia utolsó uralkodójához imádkozott. A boldoggá avatás az első lépés a szentté válás útján. Az eljárást nem fia, a nagy tekintélynek örvendő Habsburg Ottó kezdeményezte, hanem egy a Népek Békéjéért nevű szervezet.

KÖNYV

SISA ISTVÁN

ŐRTÁLLÁS NYUGATON

SPIRIT OF HUNGARY

AMERICA'S AMAZING HUNGARIANS

Ugyanazon írótól egyszerre három különféle könyv jelent meg. Most 2004 őszén Sisa István a *The Spirit of Hungary* szerzője a könyv 12. utánnomásával párhuzamosan újból kinyomtatatta annak kiegészítésére még 1987-ben kiadott *America's Amazing Hungarians* c. régen kifogyott kézikönyvét, s életművének mintegy megkoronázásaként megjelent az *Őrtállás Nyugaton* c. 360 oldalas számos képpel gazdagított albuma. Ennek első harmada a szerző emlékiratait tartalmazza, kétharmada az emigráció hetven vezetőszemélyiségének tevékenységét mutatja be, A három művet ugyan az a Vista Books adta ki.

A nyomdából ez év őszén kikerült mű hátsó fedőlapján a szerző önmagát az emigráció „utolsó mohikánjai” közé sorolja, aki e hosszú korszak politikai és irodalmi főszereplőinek legtöbbjét személyesen ismerte a kezdetektől napjainkig.

Habsburg Ottó, Eckhart Tibor, Teleki Béla, Bodnár Gábor, Henkey Károly, Hites Kristóf, Szathmáry Lajos, Tollas Tibor, Vörösváry István, Wass Albert, Zakó András, Zolcsák István csak kiragadott példák az illusztris neveket tartalmazó névsorból.

Végezetül az író bejelenti, hogy e mű megjelenése után leteszi a tollat.

Megrendelés a szerző címére küldhető:

Stephen Sisa, 311 Anthony Home Rd., Huddleston, VA 24104-2906

CHICO BUARQUE

BUDAPEST

A magyarok megütközve vették tudomásul, hogy amikor néhány évvel ezelőtt egy amerikai író magyarországi élményeit megörökítő regénye *Prága* címen jelent meg. Most egy brazil író,

Chico Buarque, BUDAPEST című regényét olvashatjuk angolul. A Grove Press által forgalmazott könyv az angliai, azt megelőzően pedig az eredeti brazil kiadás változata.

Az életben csaknem minden a véletlenen múlik. A regény hőse, Jose Costa (magyarok számára Zsoze Koszta) egy Isztambulból Frankfurt felé eltérített repülőgépen került Budapestre. Bár eszében sem volt ott maradni, érdeklődését megragadta a magyar nyelv, amely megállapítása szerint az egyetlen, „amit még az ördög is respektál”. Egy ideig Budapesten tartózkodott, majd végleg visszatért Magyarországra, ahol végül magyar íróvá vált. A magyarok iránti lelkesedését nagy mértékben gerjesztette a „hófehér bőrű” Fülemlé Kriszta (a fordító tévesen Kriska néven említi), aki meggyőzte arról, hogy "nyelvet nem könyvből kell megtanulni".

Costa Braziliában „névtelen író” volt. Mások neve alatt írta regényeit, verseit, emlékezéseit. Az angol „ghostwriter” szónak nincs magyar megfelelője. Valamikor a Kádár rendszer alatt az elhallgattatott értelmiségiek „négerként”, más neve alatt dolgoztak, de ez a kifejezés ma már elvesztette jelentését.

A brazil érdeklődésre jellemzően az 54-es labdarugó „aranycsapat” minden tagjának a neve megjelenik a regényben. Puskás, Kocsis, Hidegkuti, Grosics, Czibor utca, Bozsik körút, stb.

Buarque, akárcsak regényhőse, egy időre maga is otthagyta szülővárosát, Rio de Janeirót. Egy ideig Olaszországban „száműzöttként” élt, és regényírás mellett mint énekes szerepelt Európában. Nyilván megfordult Magyarországon is. Budapest című könyve nemcsak a magyar nyelv és a magyarok iránti szeretetét fejezi ki, hanem poétikus megörökítője annak az érzésnek, amit egy hazájától, nyelvétől elválasztott emigráns érez.

Külön említésre méltó a könyv végén a kiadónak az a megjegyzése, hogy a nyomtatás a (Misztótfalusi) Kis Miklós által 1690-ben készített (tévesen a holland Jansonról elnevezett) betűtípussal készült.

Kiadta a Grove Press 2004-ben, ISBN: 0802117821

Papp László

EÖRSI LÁSZLÓ: SZÉNA TÉRIEK 1956

E tanulmánykötet az 1956-os fegyveres felkelés budai központjának eseményeit, az ellenállás résztvevőinek tevékenységét, sorsát tárgyalja. A környékbeli fiatalok és a hozzájuk nagyszámban csatlakozó bányászok és ipari tanulók a legendás Szabó bácsi vezetésével harcoltak a sztálinista diktatúra és a megszálló szovjet csapatok ellen. Egy ízben azonban a nagy túlerőben lévő szovjet-magyar erők ideiglenesen elűzték őket a környékről.

A Széna téri csoport – amelynek nagyobb része a fegyverszünet idején átköltözött a Maros utcai kormányőrségi laktanyába – a Korvin köziek után a második legnépesebb és leghíresebb fegyveres ellenálló egység volt, amely a legnagyobb területet tartotta ellenőrzése alatt, és mintegy 150 ÁVH-st, pártfunkcionáriust ejtett foglyul.

Talán ma már hihetetlennek tűnik: a felkelők döntő többsége (akárcsak másutt) a függetlenségért, és egy desztalinizált valamiféle harmadikutas, jugoszláv-mintájú szocialista rendszer megvalósításáért küzdött.

A forradalom leverése után a Széna tériek közül többen elhagyták az országot. Az otthon maradtak nagy részét 1956 és 1959 között letartóztatták, tizennégyüket halálra ítélték, és kivégezték, a többiekre hosszabb-rövidebb börtönbüntetés várt.

ISBN: 963 86635 0 2

Kiadó: 1956-os Intézet-Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

Eörsi László korábbi kötete a *Mítoszok helyett – 1956* három monográfiát foglal össze, a három halálraítélt: **Mansfeld Péter**, **Dudás József** és **Tóth Ilona** körül kialakult legendákat kérdőjelezi meg, melyek sokak szemében fontosabbak és talán igazabbak a dokumentálható tényeknél.

E-posta: eorsilaszl@freemail.hu

INTERNET

SOROS GYÖRGY HONLAPJA

Soros György, a magyar származású amerikai milliárdos újabb kampányt kezdett George W. Bush elnök újraválasztása ellen, saját maga vezette internetes naplóval, bloggal is hozzájárul ehhez.

A nemzetközi életben hagyományosan figyelmet keltő közszerepléseire és írói munkásságára sokat adó Soros a nevét viselő honlapon [indította el blogját](#), jelezve, hogy interakcióra óhajt lépni olvasóival, akiket nyílt vitára invitál az amerikai elnökválasztásról, amelynek szerinte "óriási a tétje".

Soros az eddig elköltött mintegy 18 millió dolláron felül további 3 millió dollárt áldoz az utolsó hetekben is a Bush elnök elleni kampányra, több amerikai nagyvárosba látogat el, több mint kétmillió kampányfüzetet nyomtat, és számos amerikai lapban jelentet meg fizetett hirdetést. Különösen fontosnak tartja, hogy szavai eljussanak az olyan mérsékelt republikánusokhoz, akik lojalitásból szavaznának Bush-ra. Szerinte sokkal több forog kockán, mint a párthűség, ráadásul Bush nem mutatott különösebb lojalitást a Republikánus Párt értékei és elvei iránt. Amerikának és a Republikánus Pártnak egyaránt el kell vetnie Bush politikáját - üzeni Bush táborának Soros György, aki azért üzent hadat az elnöknek, mert úgy véli: Bush veszélybe sodorja az amerikaiak biztonságát, sérti alapvető érdekeiket, "aláássa Amerika értékeit".

A bírálatot hazafiatlannak minősítő Bush-sal kapcsolatban akkor telt be számára a pohár, amikor az elnök kijelentette: aki nincs velünk, az a terroristákkal van.

<http://www.georgesoros.com/index.cfm?Fuseaction=Home>

AUSZTRIAI MAGYAROK PROGRAMJAI

Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének honlapja

A naptár a www.umiz.at honlapon jelenik meg

A magyar nyelvű menürendszer kidolgozás alatt van!

E-posta: office@umiz.at

AMERIKAI MAGYAROK GENERÁCIÓVÁLTÁS

Réti Pál washingtoni tudósító cikke az amerikai magyarság mai állapotáról. Monitor rovat 2004. október 20.

http://hvg.hu/hvg_friss_cikk.asp?oID=A565893F-C1D2-4B99-8CA9-DBAB8E3D7E47
HVG

SVÁJCI MAGYAROK

Genfi Magyar Értesítő www.ahg.ch

KÉT ÉVSZAK

SVÉDORSZÁGI MAGYAR MŰVÉSZTI KIADVÁNY

<http://w1.314.comhem.se/~u31451758/8/Cimlap/page2.html>

Info: Sall László laszlo.sall@swipnet.se

TORONTOI MAGYAROK

HELIKON SZÖVETSÉG

<http://www.heliconsociety.com/about.html>

MAGYAR INTÉZETEK NOVEMBERI PROGRAMJAI

<http://www.magyarintezet.hu/cities/frame.jsp?HomeID=1&lang=HUN>

OBITUS

SZABADOS JÓZSEF 1927-2004

A kaliforniai Mokelumne Hill helységben elhunyt Szabados József, a müncheni Szabad Európa Rádió magyar részlegének egykori igazgatója.

Szabados József 1927-ben született Kapuváron. Egyetemi tanulmányait Budapesten kezdte el, majd egy ideig Bécsben élve, a löweni egyetemen folytatta, ahol 1953-ban megszerezte a kereskedelmi és konzuli oklevelet. Majd 1954-ben a University of Strasbourgban a közgazdaságtani doktorátust.

1955-ben a müncheni Szabad Európa Rádió alkalmazta közgazdasági kutatóként, majd a magyar osztály igazgatójaként. 1963-ban a Free Europe New York-i magyar részlegére helyezték, ahol 1970-ig dolgozott. Ekkor visszahelyezték Münchenbe, ahol 1972-ig újból az ottani magyar osztály vezetését bízták rá.

Nyugdíjaztatása után a közép-kaliforniai Mokelumne Hillben telepedett le.

Sztáray Zoltán írása

Vége

A Nyugati hírlevél költségeihez adóból levonható hozzájárulásokat szívesen vesszünk a Hungarians of Louisiana Inc. számára kiállított csekken.

Kérjük jelölje meg, hogy a Nyugati Hírlevél számára küldi az összeget.

Cím:

21 Spinnaker Lane

New Orleans, LA 70124

Adómentességi szám: DLN:17053072012041